

Τίτλος μαθήματος	Ηθική, Εταιρική Βιωσιμότητα και Υπευθυνότητα				
Κωδικός μαθήματος	HKY304				
Τύπος μαθήματος	Επιλογής				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος /Εξάμηνο	2 ^ο /1 ^ο				
Όνομα διδάσκοντα	Δρ Χρυσή Μέμτσα				
ECTS	7.5	Διαλέξεις/ εβδομάδα	1-2	Εργαστήρια/ εβδομάδα	0
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της σύνδεσης μεταξύ Ηθικής και υπεύθυνης Επιχειρηματικότητας καθώς και η ανάδειξη της σημασίας και του ρόλου της Βιωσιμότητας τόσο στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον όσο και στον δημόσιο τομέα. Επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι [α] να αναλυθεί η έννοια της Ηθικής και να εξεταστεί η εφαρμογή της στο πλαίσιο του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με έμφαση στις αξίες και τις πρακτικές που οδηγούν σε βιώσιμες επιχειρηματικές / διοικητικές αποφάσεις, [β] να αναγνωριστεί η σημασία της Βιωσιμότητας ως κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχία των επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών, και να εξεταστούν οι διάφορες διαστάσεις της βιωσιμότητας σε σχέση με την απόδοση, και [γ] να κατανοηθούν οι αλλαγές που πρόκειται να συντελεστούν στις οικονομικές δραστηριότητες (ιδιωτικών και δημόσιων οργανισμών) ως αποτέλεσμα της εστίασης της Ευρώπης, και όχι μόνο, στη Βιωσιμότητα μέσω της δέσμευσης για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.				
Μαθησιακά αποτελέσματα	Παρακάτω περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Οι φοιτητές, μετά την ολοκλήρωση της σειράς των συναντήσεων του μαθήματος, αναμένονται να είναι σε θέση να: [α] προσδιορίζουν τις έννοιες της επιχειρηματικής ηθικής, της βιωσιμότητας και της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες και τους στόχους του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα [β] κατανοούν και αξιολογούν την ηθική πτυχή των αποφάσεων και των πολιτικών που λαμβάνονται σε δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις, και να εφαρμόζουν τις κατάλληλες διαδικασίες για την υιοθέτηση των βέλτιστων αποφάσεων, τόσο για τον οργανισμό τους όσο και για την κοινωνία. [γ] κατανοούν την ανάγκη και τη σημασία ύπαρξης ενός Κώδικα Ηθικής / Δεοντολογίας τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, να γνωρίζουν τα βήματα ανάπτυξής του, και να προωθούν την τήρησή του				

	[δ] κατανοούν τη σχέση της εταιρικής βιωσιμότητας και υπευθυνότητας με την εταιρική κοινωνική ευθύνη [ε] αναγνωρίζουν τη σημασία της εταιρικής βιωσιμότητας και υπευθυνότητας για την αποτελεσματική λειτουργία τόσο των δημόσιων οργανισμών όσο και των επιχειρήσεων [στ] ξεχωρίζουν ποιες είναι και ποιες δεν είναι δράσεις εταιρικής υπευθυνότητας [ςτ] κατανοούν τη σημασία, το ρόλο και τις επιδράσεις της βιωσιμότητας και υπευθυνότητας για τον ίδιο τον οργανισμό ή επιχείρηση και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο. [ζ] γνωρίζουν τη σημασία της ανάλυσης ουσιαστικότητας (materiality analysis) και τη σχέση της με την ανάπτυξη στρατηγικής βιωσιμότητας και υπευθυνότητας [η] προσδιορίζουν τη σχέση της εταιρικής υπευθυνότητας με την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ και τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης [θ] κατανοήσουν την ανάγκη δημοσιοποίησης μη-χρηματοοικονομικών πληροφοριών και να εξοικειωθούν με την ανάλυση απολογισμών βιωσιμότητας / εταιρικής κοινωνικής ευθύνης [ι] κατανοούν τις απαιτήσεις που έχουν και πρόκειται να δημιουργηθούν για τις επιχειρήσεις σε σχέση με την βιωσιμότητα ως αποτέλεσμα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των σχετικών Οδηγιών. [κ] αναπτύσσουν πρακτικές και δράσεις που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και την υπεύθυνη διαχείριση των πόρων, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες και προκλήσεις του κάθε τομέα.		
Προαπαιτούμενα	Δεν υπάρχουν	Συναπαιτούμενα	Δεν Υπάρχουν
Περιεχόμενο μαθήματος	1. Εισαγωγή στην Επιχειρηματική Ηθική και στην Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα ▪ Έννοιες και ορισμοί. ▪ Οι αντιλήψεις περί ηθικής, δικαιοσύνης, ακεραιότητας, ανεξαρτησίας, εμπιστευτικότητας, λογοδοσίας, και σεβασμού. ▪ Η ηθική στο πλαίσιο της οικονομίας, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων: Σχήμα οξύμωρο; ▪ Ιστορική εξέλιξη, σύγχρονες διεθνείς τάσεις και πρακτικές και η κυπριακή πραγματικότητα. Στόχος: κατανόηση των εννοιών της επιχειρηματικής ηθικής, της βιωσιμότητας και της εταιρικής ευθύνης		

2. Κώδικας Επιχειρηματικής Ηθικής και Δεοντολογίας

- Στόχος και περιεχόμενο του κώδικα σε σχέση με ιδιοκτήτες, εργαζόμενους, πελάτες, συνεργάτες, προμηθευτές, ανταγωνιστές και το κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον.
- Διεθνή επαγγελματικά πρότυπα.
- Η συμβολή των προγραμμάτων κατάρτισης και του τμήματος ανθρώπινου δυναμικού.

Στόχος: κατανόηση του τι είναι ένας κώδικας δεοντολογίας και πώς αναπτύσσεται τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα.

3. Η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων

- Ανάγκη αλλαγής επιχειρηματικής φιλοσοφίας
- Σε ποιους θα πρέπει οι επιχειρήσεις να είναι υπεύθυνες και γιατί.
- Θεωρία Ενδιαφερόμενων Μερών για τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς

Στόχος: κατανόηση του «κοινωνικού» ρόλου των επιχειρήσεων / οργανισμών και του ρόλου των ενδιαφερομένων μερών

4. Ατζέντα 2030 και 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

- Οι 10 Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ
- Οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης
- Υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, ηθική και βιωσιμότητα
- Συνεργασία μεταξύ του δημόσιου τομέα, των επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών για την επίτευξη της Βιωσιμότητας
- Το οικοσύστημα και οι νέες μεγάλες τάσεις: τεχνολογία (AI), κλιματική αλλαγή, δημογραφικό, μετανάστευση, κλπ.

Στόχος: κατανόηση της σχέσης μεταξύ της Ατζέντας 2030 και της βιωσιμότητας

5. Ανάλυση Ουσιαστικότητας και Δημοσιοποίηση Δράσεων ΕΚΕ

- Ανάλυση Ουσιαστικότητας (Materiality Analysis)
- Αναγνώριση ενδιαφερόμενων Μερών
- Αναγνώριση Σημαντικών Θεμάτων Βιωσιμότητας
- Τρόποι δημοσιοποίησης Δράσεων ΕΚΕ
- Πρότυπα και εργαλεία (GRI, ISO26000, SASB, IR, κλπ.)
- Δημοσιοποίηση μη-χρηματοοικονομικών πληροφοριών (non-financial reporting)
- Ο ρόλος των δημόσιων οργανισμών και του Κράτους
- Σχεδιασμός κοινωνικών δράσεων και παρεμβάσεων

	Στόχος: κατανόηση της στρατηγικής σημασίας της ανάλυσης ουσιαστικότητας και της δημοσιοποίησης Απολογισμών Βιωσιμότητας / Δράσεων ΕΚΕ 6. Η Βιωσιμότητα, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και οι σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες ▪ Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (European Green Deal) ▪ Ευρωπαϊκή Οδηγία CSRD (Δημοσιοποίηση Μη Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών) ▪ Ευρωπαϊκό Πρότυπο Δημοσιοποίησης Πληροφοριών Βιωσιμότητας ▪ Ευρωπαϊκή Οδηγία CSDD (Δέουσα Επιμέλεια στην Εφοδιαστική Αλυσίδα) 7. Υπεύθυνη επιχειρηματικότητα στην πράξη ▪ Ο ρόλος της ηγεσίας (ιδιωτικός vs δημόσιος τομέας) ▪ Ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής ▪ Μηχανισμοί Καταγγελίας Δυσλειτουργιών (Whistleblowing mechanisms) ▪ Εμπρόθεσμη πληρωμή οφειλών (prompt payments) ▪ Καλές πρακτικές από την Κύπρο και το εξωτερικό Στόχος: Πώς μπορεί να εφαρμοστεί η κοινωνική υπευθυνότητα; Συζητώντας για καλές πρακτικές
Μεθοδολογία διδασκαλίας	Πρόσωπο με πρόσωπο
Βιβλιογραφία	Βιβλιογραφία ▪ Debbie Haski-Leventhal (2023) Στρατηγική Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη – Μια ολιστική προσέγγιση για την υπεύθυνη και βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα, Εκδόσεις Τζιόλα ▪ Θανόπουλος, Γ. (2013), Επιχειρηματική Ηθική και Δεοντολογία – Στην εποχή της εταιρικής διακυβέρνησης, Εκδότης: Φαίδιμος ▪ Crowther, D. (2020) <i>CSR and sustainability in the public sector</i>. Springer Singapore. ▪ Di Bitetto, Massimiliano. Et al. (eds.) (2015) <i>Public Management as Corporate Social Responsibility The Economic Bottom Line of Government</i>. 1st ed. Cham: Springer International Publishing. Άρθρα ▪ Domingues, A. R. Et al. (2017) Sustainability reporting in public sector organisations: Exploring the relation between the reporting process and organisational change management for sustainability. <i>Journal of environmental management</i>. [Online] 192 (2017) 292–301.

	▪ Lemon, Mark (2017) Sustainability in the Public Sector. <i>The Journal of Government Financial Management</i>. Alexandria Vol. 66, Iss. 1, (Spring 2017): 18-24. ▪ Antonaras, A. (2019) “Fundamental Concepts of Corporate Social Responsibility and Sustainability” in Antonaras A and Dekoulou P Eds: "Cases on Corporate Social Responsibility and Contemporary Issues in Business", IGI Global, ISBN 9781522577157, Chapter 1, pp.1-14 ▪ Kostopoulos, A. (2019) “Stakeholder Management: Sustain License to Operate Through Stakeholder Engagement” in Antonaras A and Dekoulou P Eds: "Cases on Corporate Social Responsibility and Contemporary Issues in Business", IGI Global, ISBN 9781522577157, Chapter 2, pp.15-35 ▪ Alexandros Antonaras, Melpo Iacovidou, Paraskevi Dekoulou (2018) “Employee Business Ethics: A comparative study on employee perceptions”. <i>International Journal of Research in Management & Business Studies</i>, Vol. 5, Issue 3 (Jul – Sept. 2018) ▪ Manasakis, C. (2018) “Business ethics and corporate social responsibility”, <i>Managerial and Decision Economics</i>, Vol. 39, Issue 4, p.486-497 ▪ Kapardis, M. and Pavlou, I., (2012), ‘Competitiveness of CSR actions: Learning from the Cypriot experience’. <i>International Journal of Business and Social Research</i>, 2(2). ▪ Morsing, M. and Perrini, F., (2009), ‘CSR in SMEs: Do SMEs matter for the CSR agenda?’, <i>Business Ethics: A European Review</i>, 18(1). Χρήσιμες πληροφορίες και σύνδεσμοι ▪ Εθνικό Σχέδιο Δράσης Κύπρου 2013-15 για την ΕΚΕ, Γραφείο Προγραμματισμού. ▪ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2001) «Πράσινο Βιβλίο – Προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την ΕΚΕ, Βρυξέλλες (http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/committees/deve/20020122/com(2001)366_el.pdf) ▪ Κυπριακό Δίκτυο για την εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR Cyprus) www.csrcyprus.org.cy ▪ CSR Europe www.csreurope.org 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης - ΟΗΕ https://unric.org/el/?option=com_content&view=category&layout=blog&id=36
Αξιολόγηση	Τελική Εξέταση: 50% Εργασίες / Μελέτες: 40% Παρουσία και Συμμετοχή: 10%
Γλώσσα	Ελληνική